

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12Pc/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821200547
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2022:5821200547.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Martinom Chlebom, v právnej veci navrhovateľky/plnoletého dieťaťa: O. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., zastúpená: JUDr. Mgr. Milan Vavrek MSc., MBA, advokát so sídlom Baštová 6, Kežmarok, proti odporcovi/otcovi: P. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., t.č. Y. T. XX, XXX XX M., A., v konaní o určenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný prispievať na výživu O. T., nar. XX.XX.XXXX, sumou 200,- EUR mesačne, a to vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 30.03.2021.

II. Vo zvyšnej časti sa návrh z a m i e t a.

III. Otec je povinný zaplatiť navrhovateľke zameškané výživné vo výške 1.612,90 EUR za obdobie od 30.03.2021 do vyhlásenia rozsudku. Otcovi sa povoľuje splácať zameškané výživné v splátkach po 100,- EUR, ktoré budú splatné spolu s bežným výživným. Neuhradením čo i len jedinej splátky zameškaného výživného sa stáva splatným celé zameškané výživné.

IV. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom na začatie konania doručeným súdu dňa 30.03.2021 domáhala, aby súd zaviazal jej otca povinnosťou prispievať na jej výživu sumou 300 EUR mesačne, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky odo dňa 01.01.2021.

2. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že žije v spoločnej domácnosti s matkou a maloletým bratom S. v D.. Ona navštevuje stavebnú školu v D. P.. Otec žije od nich odlúčene už viac rokov, na jej výživu dobrovoľne neprispieva. Otec pracuje v Nemecku. Pracuje ako bagrista s mesačným platom do 2000 EUR. Rodičia majú vyživovaciu povinnosť voči nej a bratovi S.. Ona sa štúdiom sa pripravuje na svoje povolanie a vyživovaciu povinnosť voči nej plní v rámci jej finančných možností iba matka.

3. Otec sa k návrhu písomne nevyjadril a na pojednávania sa nedostavil.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich spis, najmä návrhom na začatie konania, rodným listom navrhovateľky, potvrdeniami o návšteve školy, potvrdením o ubytovaní navrhovateľky na školskom internáte, výsluchom navrhovateľky, sumarizáciou výdavkov matky, potvrdením o výške platieb za stravu na školskom internáte, a obsahom listín tvoriacich spis tunajšieho súdu sp. zn. 13P/16/2020.

5. Súd nevykonal výsluch otca nakoľko ten sa ani na opakované pojednávanie nedostavil. Súd nevykonal výsluch matky, nakoľko navrhovateľka nezabezpečila jej prítomnosť na pojednávaní dňa 02.12.2021 a z účasti na pojednávaní konanom dňa 20.01.2022 sa matka ospravedlnila z pracovných dôvodov. Súd musel v konaní vychádzať len z tvrdení a dôkazov, ktoré mu poskytla navrhovateľka a ktoré vedel získať zo spisu sp. zn. 13P/16/2020, nakoľko otec ani matka sa na ani jedno z dvoch pojednávaní nedostavili. Súd nepovažoval za správne vynucovať účasť otca a matky na pojednávaní formou pokút, nakoľko tým, by v konečnom dôsledku znížil možnosť podieľať sa na výžive oboch ich detí. Zároveň súd nepovažoval za spravodlivé ani hospodárne pojednávanie dňa 20.01.2022 opäť odročovať a vystavovať účastníkov dlhšiemu stavu právnej neistoty.

6. Podľa § 155 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), sa konanie vo veciach výživného plnoletých osôb sa začína len na návrh.

Podľa § 156 CMP, účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

7. Podľa § 62 ods. 1,2,4,5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“):

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine:

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine:

Právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

8. Povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojho dieťaťa, a to bez ohľadu na to, či s ním žijú alebo nežijú v spoločnej domácnosti, pretože neprestáva ani jeden z rodičov aj naďalej niesť osobnú zodpovednosť za všestranný vývoj svojho dieťaťa, ktoré ešte nie je samé schopné sa živiť a ktoré je teda v plnej miere výživou odkázané na svojich rodičov (rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoP/21/2013)

9. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav veci a vec následne právne posúdil: Navrhovateľka je dcérou odporcu. Navrhovateľka žije v domácnosti so svojou matkou a bratom S., nar. XX.XX.XXXX. Otec už dlhodobo s nimi nežije v jednej domácnosti. Manželstvo rodičov navrhovateľky bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 12P/16/2020 zo dňa 12.05.2014, právoplatným 14.05.2021. Uvedeným rozsudkom bola schválená aj rodičovská dohoda, na základe ktorej bol okrem iného mal. S. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 200 EUR mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky. Navrhovateľka je študentkou X. ročníka Strednej odbornej školy stavebnej v D. P.. Cez pracovný týždeň navrhovateľka býva na školskom internáte a cez víkendy chodí domov k matke. Navrhovateľka nemá žiaden vlastný príjem, všetky jej životné náklady platí matka. Navrhovateľka má zvýšené výdavky v súvislosti s tým, že musí konzumovať bezlepkovú stravu a trpí bolesťami, ktoré musí tmiť liekmi. Súd akceptoval ako odôvodnené bežné životné náklady navrhovateľky, ktoré spočívali v úhradách internátu vrátane stravy na ňom: 140 EUR/mesiac, cestovného: 50 EUR/mesiac, bezlepkovej stravy: 30 EUR/mesiac, hygieny: 35 EUR/mesiac, zdravotnej starostlivosti a liekov: 20 EUR/mesiac, úhrad za mobilné telekomunikačné služby:

20 EUR/mesiac, a pomôcok do školy: 20 EUR/mesiac. Stážkovú už absolvovala, tento výdavok súd preto reflektoval len vo vzťahu zameškanému výživnému. Vzhľadom na príjmové a majetkové pomery navrhovateľky, súd akceptoval ako oprávnené výdavky navrhovateľky na ošatenie len v rozsahu 60 EUR/mesiac namiesto navrhovateľkou uvádzaných 100 EUR/mesiac, vychádzajúc z toho, že ide o výdavok, ktorý sa musí prispôsobiť reálnej životnej úrovni rodičov, na ktorej sa ich dieťa podieľa. Celkové súdom akceptované výdavky navrhovateľky sú vo výške cca 370 EUR, pričom nad rámec uvedeného treba zohľadniť aj tú skutočnosť, že cez víkendy zabezpečuje bývanie pre navrhovateľku jej matka. Otec žije a pracuje v Nemecku. Z pripojeného spisu sp. zn. 13P/16/2020 súd zistil, že otec sa s deťmi nestretáva. Pracuje ako bagrista v Nemecku, jeho príjem v čistom je 1900 EUR/mesiac. Otec svoje výdavky deklaroval nasledovne: nájom: 350 Eur/mesiac, strava: 400 EUR/mesiac, telefón: 100 EUR/mesiac, oblečenie: 50 Eur/mesiac, pohonné hmoty: 200 EUR/mesiac, úver: 75 EUR/mesiac, lízing auta: 360 EUR/mesiac a poistenie auta: 160 EUR/mesiac. Už v konaní sp. zn. 13P/16/2020 si bol vedomí, že voči navrhovateľke „zatiaľ nemá súdom stanovenú vyživovaciu povinnosť“. Z uvedených položiek súd neakceptoval splátku úveru, nakoľko otec hodnoverne nevysvetlil na aký účel úver použil. Súd v plnej miere neakceptoval ani položku 400 EUR/mesiac za stravu, nakoľko sa javí ako nadhodnotená pre jednu osobu. Cenový rozdiel potravín v maloobchodných sieťach na Slovensku a v Nemecku nie je pri štandardných potravinách taký značný. Vo vzťahu ku dvom posledne menovaným položkám súd aplikoval § 62 ods. 5 Zákona o rodine. Matka pracovala v gastrosektore, ale z dôvodu finančných ťažkostí jej zamestnávateľka spôsobených pandémiou COVID-19, bola prepustená. Matka si v súčasnosti zarába brigádnicky v Bratislave. Nakoľko matka sa na pojednávanie nedostavila, hoci za týmto účelom bolo pojednávanie odročované, súdu nebolo preložené žiadne potvrdenie o jej príjme a ani nebolo možné zistiť jej príjem z registrov prístupných súdu, súd mohol jej príjem odhadnúť len na základe ňou deklarovaných výdavkov na cca 600-700 EUR a brigádnickeho charakteru práce. Matka svoje výdavky deklarovala nasledovne: nájom: 110 EUR, elektrina + plyn: 98 EUR, internet: 45 EUR, potraviny: 200 EUR, drogéria: 60 EUR, cestovné: 30 EUR, cestovné pre S.: 50 EUR, výdavky na navrhovateľku (ubytovanie, strava, cestovné): 179 EUR. Matka vo vzťahu k uvedeným výdavkom však nepredložila žiadne doklady, nebolo ich preto možné verifikovať. Súd vo vzťahu k jej výdavkom musel vychádzať len z jej tvrdení a podrobiť ich porovnaniu s doposiaľ zistenými skutočnosťami. Súd nezistil žiadny hodnotnejší majetok vo vlastníctve otca, matky alebo navrhovateľky.

10. Na základe vyššie uvedených skutkových zistení potom súd vyhodnotil, že otec by sa mal podieľať na výžive navrhovateľky sumou 200 EUR/mesačne. Súd zohľadnil najmä vek navrhovateľky a tú skutočnosť, že má zvýšené náklady v súvislosti s ubytovaním a stravovaním na internáte, s dodržiavaním bezpečného stravovacieho režimu a užívaním liekov na bolesť, zároveň zohľadnil výšky príjmov a výdavkov oboch rodičov. Pri podiele v akom by sa mali rodičia po finančnej stránke podieľať na výžive navrhovateľky súd zohľadnil najmä to, že disponibilný príjem otca je vyšší ako matky a to aj po zohľadnení jeho výdavkov a zároveň, že matka poskytuje navrhovateľke aj bývanie.

11. Vo vzťahu zameškanému výživnému sama navrhovateľka uviedla, že od otca dostala v septembri 2021 peňažnú čistku 500 EUR a v máji 2021 sumu 100 EUR. Otec síce v konaní sp. zn. 13P/16/2020 uviedol, že posielal každému z jeho detí 150 EUR, táto skutočnosť však nebola nijako preukázaná. V zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine súd priznal navrhovateľke zameškané výživné od podania návrhu (30.03.2021) a to po 200 EUR za každý mesiac od apríla 2021 do februára 2022 + alikvotnú časť za mesiac marec 2021. Od uvedenej sumy súd odpočítal sumu zaplateného výživného vo výške 600 EUR. Vzhľadom k výške zameškaného výživného a príjmové a výdavkové možnosti otca, mu súd umožnil splácať zameškané výživné v splátkach po 100 EUR.

12. Vo zvyšnej časti, t.j. v sume bežného výživného nad 200 EUR mesačne a nároku na výživné pred 30.03.2021, súd žalobu zamietol.

13. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

14. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP a nepriznal ich žiadnemu účastníkovi, nakoľko súd nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zaviazat' ktoréhokoľvek z účastníkov na náhradu trov druhého účastníka.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.